

или Хедла Габлеръ. За това образа, въ който е постигнатъ този висшъ дисхармониченъ синтезъ въ всевъѣтската литература—Настася Филиповна—отъ Идиота на Достоевски—Роза би постигнала съ изумителна сила и красота, и нашата голѣма трагичка наистина трѣбва да играе безъ друго тази роля — въ чужбина или у насъ.

Буйна, стихийна и самовластна — Роза Попова се опива до безумие отъ природата. Дивнитѣ бѣлоградчишки скали я привеждатъ въ безпаметство — готова да се унищожи и слее като Русо съ майката земя:

„Та щѣла бихъ съ невиненъ детски смѣхъ
Да стисна силно до сърце си
Безкрайността, данирна въ нея. . .

Изъ „Лѣтна нощъ“

Въ най бурно море, като ибсеновата Иордисъ, тя пори безумно черноморскитѣ вълни, — изкачва се на върхъ Олимпъ Родопски — за да бжде близо до боговетѣ — въ лоното на приказния Орфей; катери се като дива коза по недостъпни планински и морски скали; минава съ конь — за ужасъ на всички присѣтствующи — желѣзопѣтния мостъ при Търново Сейменъ; — участвувала и наранявана е въ конни състезания и т. н. — нѣща за които единъ провинциаленъ вестникъ основателно я зове „легендарна личностъ“.

И като контрастъ на всичко това — Роза Попова може да бжде безкрайно тиха и кротка, като дете — като „Езеро“ въ чиито глѣбини се оглеждатъ буреносни облаци;

„То спи, ала лазурнитѣ простори
Презъ тиха нощъ луната и звѣздитѣ,
Зората дѣвствена, бурливий облакъ
Оглеждатъ му се чудно въ глѣбинитѣ“.

За това, тия които мислятъ че познаватъ Роза Попова по нейната „загадочна“ усмивка — тѣ се маматъ. Защото: